

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IV. De abnegatione propriæ voluntatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CAPVT IV.

De abnegatione propriae voluntatis.

Nunc attende secundum. Sequitur enim in exhortatione mea: *Et vade contra Orientem*, scilicet contra originalem tuam carnis cupidinem. Scire namque debes, quod in die ortus tui non est peccato praeclusus umbilicus tuus: quoniam in peccato nasus est totus. Quemadmodum in persona cuiuslibet hominis geniti a viro & femina, ait Propheta: *Ecce in iniquitatibus conceptus sum, & in peccato conceptus mater mea.* Ab hoc autem originali peccato, in quo concipitur homo, illud provenit, quod caro hominis *adversus spiritum concupiscit.* Video, inquit Apostolus, *aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae, & captivantem me in lege peccati, quae est in membris meis.* Haec lex peccati, est illa *lata porta*, per quam quis intrat cum ei consentit, & *spatiose via*, per quam homo ambulat, dum secundum eam vivit, *quae ducit ad perditionem*: & multi sunt, qui intrant per eam. *Accedens vero ad servitutum DEI, oportet abstinere a carnalibus desideriis, quae militans adversus animam, & stare in iustitia, & in timore DEI, & preparare animam suam, non ad requiem, neque ad delicias, sed ad tentationem & angustias*: quoniam oportet per multas tribulationes introire in regnum DEI. *Angusta namque est porta, & arcta via quae ducit ad vitam, & paucissimi inveniunt eam.* Quoniam pauci sunt electi, & pusillus est grex, cui complacuit patri dare regnum.

Tu ergo fili mi, si vis perfectus esse, & usque ad finem monasticae vitae eremitice pervenire, ibique de torrente bibere, *Vade contra Orientem*, hoc est, contra originalem tuam carnis cupidinem: & non regnes peccatum in tuo mortali corpore, ut obediens concupiscentiae ejus. Ego enim novi iniquos in diem iudicii reservare cruciandos, magis autem eos, qui post carnem in concupiscentiis immunditiae ambulant, dominationemque contemnunt. Post concupiscentiam ergo tuam non eas, & a voluntate tua avertere: eam proflus relinquens, & recto superioris arbitrio usque ad mortem propter me humiliter submittens. Non est enim discipulus super magistrum: *perfectus autem omnium erit, si sit sicut magister ejus.* Ego vero, dominus prophetarum & magister, *descendi de caelo, non ut facerem voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me patris, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.* Quamobrem si quis vult post me venire, *abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidianam, & sequatur me.* Qui enim non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus.

Si ergo vis contra Orientem, id est, contra originalem tuam carnis cupidinem post me venire, attende qualiter oportet te crucem bajulare. Sicut namque crucifixus quis, jam non pro sui animi voluntate membra sua quoquam movendi, vel convertendi habet potestatem, sed illic tantum haerent immobiliter, ubi crucifigens ea fixerit: ita oportet te cruci sic affixum esse, & te semetipsum abnegare, ut non ad id quod tibi placet, teque delectat ad praesens, tuam voluntatem converterias, sed quod te voluntas mea constituit tuam universalem voluntatem applicare debes: ut jam non hominum desideris, sed voluntati DEI, quod reliquum est in carne vivas temporis. Et quamadmodum ille, qui crucis patibulo est affixus, praesentia non contempletur, praeteritorum obliviscitur, de crastino non sollicitatur, nullam carnali concupiscentiam permo-

Carnis desideria contemnda.
1. Patrie. Ex S. Basilio in psalms

curemus aure intenda distinet per Ordinem percipere, & opere adimplere. Loquens enim Dominus sancto ELIAE, ait tam in veteri, quam in nova Lege cuilibet Monacho eremita: *Recede hinc, scilicet a rebus caducis mundi & transitorijs: & vade contra Orientem*: id est, contra originalem tuam carnis cupidinem: & *abscondere in torrente Carith*, ne in urbibus moteris simul cum turbis: *Qui est contra Jordanem*: ut scilicet per charitatem sis divisus a delictis. His namque quatuor gradibus ad culmen propheticae perfectionis conscendens ibi de torrente biberis. Sed ut in hoc queas perseverare, corvum praecipis ut pascat te ibi. Haec autem omnia intelliges melius, si per singula discurrendo, ea distinet per ordinem exponamus.

CAPVT III.

De contemptu rerum terrenarum.

1. Gradus perfectionis monasticae.

EA quae tibi suadeo, sigillatim intellige per ordinem & discretè. Nam primò dixi tibi in mea iussione: *Recede hinc, scilicet de terra & de cognitione tua, & de domo patris tui*, non solum animo, ut terrenis possessionibus tui generis & caducis mundi divitiis cor tuum non apponas, sed etiam opere, ut ipsas non possideas. *Nisi enim quis renuncierit omnibus quae possidet, non potest esse meus discipulus.* Quoniam licet possessio divitiarum non claudant diviti introitum caelestis regni, si cor suum ad eas non apponat, Sapienter dicens: *Beatus dives qui inventus est sine macula, & qui post aurum non abiit, nec speravit in thesauro pecuniae.* attamen per hoc quod Sapienter proximus subdit, dicens: *Quis est hic, & laudabimus eum?* innuit manifestè difficultatem repertiendi talem virum, qui divitias possidens ad eas cor non apponat: cor enim humanum facile haeret his, quae frequentat. Propterea dum possidentur divitiae, natae sunt majorem flammam accendere in corde, & vehementiorem cupidinem gignere: quemadmodum Sapienter ait: *Saturitas divitiarum non sinit eum dormire.* Occupatus quippe in supervacuuo possessarum divitiarum amore, cum habeat ipse rebus domesticis intendere, affligitur assidue ab arumna continuarum curarum, quae non sinit ad ipsum ingredi desiderium adimplendi verbum, quod audivit divinorum praecceptorum. *Arumna enim facit & deceptio divitiarum, & circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant verbum, & sine fructu efficiuntur.* Propter quod dives difficile intrabit in regnum caelorum.

Eccl. 5.

Matr. 4.

Matr. 19.

ibidem.

Tu ergo fili mi, si vis perfectus esse, & ad finem monasticae vitae eremitice pervenire, ibique de torrente bibere, *Recede hinc*, scilicet a rebus mundi caducis, relinquendo corde & opere omnes possessiones terrenas & facultates propter me quoniam facilior & tutior via ad perfectionem prophetica tendendi, & tandem ad regnum caelorum perveniendi est ista. *Omnium enim qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet jam in hac vita, praegustans meae suavitatis dulcedinem cum & terrenis centupliciter prevalentem, & tandem vitam aeternam possidebit.* Ecce breviter audisti primum gradum, quo conscendere possis ad propheticae perfectionis summum.

Suavitas divinar dulcedinis, etiam in hac vita centupliciter praevalet omnibus terrenis.

vetur, nullâ superbiâ, nullâ contentione, nullâ u-
litione, nullâ emulatione succenditur, sed cum ad-
hoc (inspiret in corpore, se mundo credit de-
fundum, illoc tantum præmittens sui cordis intui-
tum, quo se non dubitat illico transitorum; ita
quoque te timore * DEO confixum, oportet his
præmissis omnibus esse defunctum, illic tantum
oculos animæ tuæ habendo defixos, quò te spera-
re debes singulis momentis migraturum.

* Al. Do-
mini.

Hoc ergo modo vade contra Orientem, id est,
contra originalem tuæ carnis cupidinem. Sic enim
qui Christi sunt carnem suam crucifixerunt cum vitis
& concupiscentiis: semper mortificationem Christi in
carne sua circumferentes: ut & vita Christi in corpori-
bus eorum manifestetur. In quam cum fuerint trans-
formati, perveniunt per illam ad supernam glo-
riam: quemadmodum eis Apostolus ait: Mortui
estis, & vita vestra est abscondita cum Christo in DEO:
etiam autem Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos
apparereis cum ipso in gloria. Ecce ostendi succin-
dè secundum gradum, quo pervenire queas ad pro-
phetialis perfectionis statum.

Galat. 5.
2. Cor. 4.

Coloss. 3.

CAPVT V.

De solitudine & castitate.

3. Gra-
dus per-
fectionis
monasti-
ce.

Modò amplectere tertium. Sequitur in per-
fectione mea: Et abscondere in torrente Carith.
Nolo enim te ulterius morari inter urbas in urbe:
Quoniam vidi iniquitatem & contradi-
ctionem in civitate: die ac nocte circumdat eam super muros ejus ini-
quitas, & labor in medio ejus & injustitia: & non desit
de platea ejus usura & datus: propter quæ omnia
vitanda, ipse Prophetia in exemplum tibi datus,
maluit in solitudine habitare quàm in urbe. Ecce,
inquit, elongavi fugiens, & mansi in solitudine. Ait
nimirum Sapiens: Non pecces in multitudinem civi-
tatis, nec te immittas in populum, nec alliges duplicia

Ibidem.

Eccle. 7.

* Græcè, peccata: nec enim eris in uno immunis. Sed quia, ut ait
Sapiens, * in mono (id est in uno, seu in singulari)
degens, non eris à peccato immunis, propterea debes
solitarius pavere & flere, id est, officium Monachi
exercere († Mō, enim Græcè, dicitur Latine
unus, siue singularis, aut solus; A, autem Græ-
cè, dicitur Latine tristis. Inde dictus est Monachus:
quasi singularis & tristis) * tua scilicet & alterius
peccata solitarius lugens. Et hoc est tibi eligibilis,
quàm inter turbas conversari in urbe. Si enim, teste
Sapiente, in uno, id est, in monade, seu singularita-
te, aut solitudine degens, non eris à peccato ulque-
queque immunis: quan-
do magis, ipso restante, si te
immittas in populum, duplicia tibi peccata alligabunt. Ac
per hoc pavere amplius, & flere te oportebit.

* Al. sua.

Eccle. 7.

Declina ergo frequentias turbarum, ne in civitate
positus facere compellaris, quæ te non tam natu-
ra cogit facere quàm voluntas: videlicet ne alte-
rius furore movearis, ne aliena bella patiaris, ne te
capiat oculus meretricis, ne forma pulcherrima
ad illicitos ducat amplexus, ne avaritiæ cætero-
rum que vitiorum alligeris vinculis, quæ omnia vi-
tantur in solitudine. Quisnam dimisit onagram libe-
rum, & vincula ejus quis solvit, nisi qui ei dedit in soli-
tudine domum, & tabernacula ejus in terra saluginis?
Idcirco contemnit multitudinem civitatis, clamorem
excitatoris non audit. Onager quidem animal solitu-
dinem diligens, illum significat qui remotus à tur-
bis popularibus solitarius conversatur: Cujus pec-
catorum vincula Deus solvit, & liberum à peccati
servitute eum dimittit: dum sibi domum in solitu-
dine constituit, & tabernacula ejus in terra saluginis,
Thom. à Jesu Oper. Tom. I.

Job. 39.

Allego-
ria Ona-
gri.

Monach-
us compa-
ratus onagro.

Hoc me-
tas le-

quæ sitim accendit, ut justitiam celestis patriæ li-
tiat, quæ tandem sinit. † Beati enim qui esuriant &
sint justitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Tu ergo
fili mi, si vis perfectus esse, & ad finem monasticæ
vitæ eremiticæ pervenire, ibique de torrente libere
abscondere in torrente Carith. colens scilicet in ab-
soluta solitudine silentium.

Quippe sciens imbecillitatem tuam, & vas fra-
gile quod portas, timere debes in urbe offendere,
ne inter turbas impingas, & cortuas atque franga-
tis. Se debis ergo * solitarius & tacebis: quia bonum est
homini præstolari cum silentio salutare DEI. Quamobrem
abscondere in torrente Carith, qui divisio inter-
pretatur: quia expediat tui propheticam perfe-
ctionem, ut ita absconsus ab humano & divisus sis
confortio, quòd etiam mulieri non jungaris con-
jugio. Bonum enim est homini mulierem non tangere.
Porò hoc ad utilitatem tuam dico, & ad id quòd ho-
nestum est, & quòd facultatem prabeat sine impedi-
mento Domino obsequendi. Oportet enim te * dividi
ab his quæ te impediunt, ne perfectè tendas in
DEUM. † sollicitudo verò seculi istius, & fallacia di-
vitiarum suffocant DEI verbum, ac per hoc impedit
animum ne perfectè diligat DEUM. Telle enim
Sapiente, * qui diligunt eum conservabunt verbum il-
lius: qui verò cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mun-
di, & propterea retrahitur ne perfectè inhæreat di-
lectioni DEI: cogitat enim quomodo placeat uxori:
qui autem sine uxore est, sollicitus est quæ sunt Domini,
& cogitat quomodo placeat Domino. Quamobrem
si non es alligatus uxori, noli querere uxorem. Beatior
enim eris si sic secundum meum consilium permanseris:
ut sis ex illis eunuchis, qui seipfos castraverunt pro-
pter regnum celorum. Quoniam dabo eis in domo mea
locum & nomen melius à filiis & siliabus, & nomen
sempiternum dabo eis quòd non peribit. Ecce expressi
tibi tertium gradum, quo pervenire valeas ad pro-
pheticam perfectionis altum.

CAPVT VI.

De perfecta Charitate, & fuga
vitiatorum.

Modò percipe quartum. Sequitur enim in
admonitione mea: Qui, scilicet Carith, est con-
tra Jordanem. Certè Jordanis, de seorsum, inter-
pretatur: per quam hoc in loco non absurdè pec-
catum significatur. Quid enim facit tam descen-
dere homines à dignitate imaginis & similitudinis
DEI in miseriam & turpitudinem, quàm peccato-
rum? quòd est transgressio divinatorum præcepto-
rum? Teste enim Sapiente, Miseros facit homines
peccatum. Hinc Moyses populo præcepta DEI
transgressuro dixit: Descendes, & eris inferior. Omnis
enim natura, licet in suo genere sit munda, supe-
riori tamen comparata redditur turpis & immunda
& à sua dignitate cadit: atque fordescit res no-
bilis, cum inferiori naturæ miscetur: licet in suo
genere natura inferior non sordidetur. Nam &
aurum cum argento sordidatur, si ei miscetur.
Ego autem (ait divinum Responsum, testante factâ
scripturâ) feci tam excellentis naturæ hominem,
quòd eum constitui unive:rsæ naturæ præsidem.
Quamobrem licet creaturæ sint munde in suo
genere, humana tamen corda cadunt in sua digni-
tate, & fordescunt in creaturatum fruitione. Hinc
de his, qui corda in rebus creatis figunt, per Pro-
pheta dicitur: facti sunt abominabiles sicut ea, quæ
dixerunt. Hinc rursum per Prophetam alibi scri-
bitur, Vastata est superbia Jordanis, id est, peccati,
Nn 2

quirit ex
70. ubi
abest vo-
cabulum
terra.

† Matt. 5.

* Græcè
nata sub-
vaci, sin-
gulariter.

Thren. 3.

Verten-
dum fue-
rat se-
cundum

70. Susti-
nere &
silere in
salutare

Dei: ut-
ge enim
perfe-
ctam ten-
denriam
in Deum,

excipite
illius
Scriptu-
ræ.

1. Cor. 7.

* Allusio
ad illud
S. Pauli 1.

Cor. 7.

Et divisus
est.

† Mat. 13.

“ Eccl. 2.

1. Cor. 7.

Matth. 19

Isaia 56.

Prophæ-
tica id
est, mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.

4. Grâ-
dus mona-
sticæ per-
fectionis.